

Észrevételek a „magyar termék” rendelettervezet

A tervezet pontos címe: Az egyes önkéntes megkülönböztető megjelölések élelmiszereken történő használatáról szóló VM rendelet

Általános észrevételek

Üdvözlendő a törvényalkotó szándéka, a megkülönböztető jelölések használatával kapcsolatos, élelmiszer kiskereskedelemben egyre inkább tapasztalható visszaélések megakadályozása, a hazai alapanyagból előállított, kiváló minőségű és biztonságos élelmiszerek iránti fogyasztói bizalom erősítése, ezáltal a hazai termékek fogyasztásának növelése.

A rendelet hatálya kiterjed a Magyarországon forgalomba hozott élelmiszereken **önkéntes** megkülönböztető jelölések közül azokra, amelyek

- a termék származására, vagy
- kiváló/különleges minőségére, vagy
- kézműves jellegére utal.

Véleményünket a fenti csoportosítás szerint, tételesen adjuk meg.

Tételes észrevételek

1. Az élelmiszerek származásának jelölése

A tervezet kétszintű: megkülönböztet 100%-ban magyar illetve magyar terméket. A magyar eredetre való utalás feltüntetésének feltételeit külön határozza meg alaptermékekre, feldolgozatlan és feldolgozott termékekre.

A tervezet szerint a magyar eredetre történő utalás a forgalomba hozott **feldolgozott magyar termék** jelölésén vagy megjelenítésén feltüntethető, ha a feldolgozott élelmiszer előállítása során **valamennyi**, a termék beltartalmi összetételi vagy érzékszervi tulajdonságait módosító, megváltoztató vagy befolyásoló **eljárás Magyarországon történt**. Eszerint a **feldolgozott magyar termék esetében nem feltétel**, hogy az alapanyag magyar legyen, ezek szerint az **alapanyag importból is származhat**, csak a feldolgozásának kellene Magyarországon történnie. Ez véleményünk szerint nem tükrözi az eredeti jogalkotói szándékot. Ellentétes azzal a stratégiai célkitűzéssel, hogy a hazai alapanyagok felhasználásával készüljenek itthon a magas feldolgozottságú, kiváló minőségű és biztonságos élelmiszerek, minél nagyobb önellátási fokon.

A fogyasztók körében a kaposvári egyetem által végzett fogyasztói kérdőíves felmérés eredménye szerint (*ld. Szakály Zoltán - Pallóné Kisérdi Imola - Nábrádi András: Marketing a hagyományos és tájjellegű élelmiszerek piacán, Kaposvár, 2010*):

Mit jelent a **magyar élelmiszer** fogalom a fogyasztó számára?

Magyar tulajdonú cég gyártja Magyarországon (91,5%);

Magyar alapanyagból készül az élelmiszer (90,5%);

Hagyományos magyar recept alapján készül (83,9%);

Magyar munkaerő állítja elő (83,5%).

Fentiek alapján a rendelet-tervezet 2§ (4) pontjában foglaltakkal nem értünk egyet, mivel a **feldolgozott élelmiszerek magyar eredetű termékként jelölhetők import alapanyag felhasználása esetén is**.

Önkéntes jelölés esetében az import alapanyag használatának megengedése magyar származású/eredetű termékként jelölt terméken nem megengedhető, a fogyasztók félrevezetését jelentené. Továbbá különös tekintettel kell lennünk mezőgazdasági termelőink és állattenyésztésünk helyzetére. Tudomásunk szerint a jelölésről szóló új uniós rendelettervezet szerint (6172/08 számú dokumentum: az Európai Bizottság javaslata a fogyasztók élelmiszerekkel kapcsolatos

tájékoztatásáról – Az EP és a Tanács rendelet tervezete, 2008. február 7.) a Bizottság is **kötelezően jelöltetné**, ha a fő összetevő származása eltérő a teljes termék eredete / származása helyétől. Információink szerint hasonló értelmű nemzeti szabályozást kívánnak életbe léptetni Olaszországban, ahol az élelmiszerek származásának kötelező jelöléséről fogadtak el januárban törvényt. A törvény értelmében a feldolgozott élelmiszereknél a jelölésnek utalnia kell arra a helyre, ahol a termék legutolsó, lényeges megmunkálása történt, valamint arra a helyre, ahol a termékben döntően felhasznált alapanyagot termesztették.

Javaslatunk

Annak érdekében, hogy a **feldolgozott terméken** a magyar eredetre való utalás ne vezethesse félre a fogyasztót, a rendelet 2§ (4) pontját a következőképpen kérjük módosítani:

(4) A forgalomba hozott feldolgozott termék jelölésén vagy megjelenítésén „Magyarországon feldolgozott” jelölés vagy arra való utalás tüntethető fel, ha a feldolgozott élelmiszer előállítása során valamennyi, a termék beltartalmi összetételi vagy érzékszervi tulajdonságait módosító, megváltoztató vagy befolyásoló eljárás Magyarországon történt.

Továbbá az import alapanyag felhasználás esetére a rendelet 2§ kiegészítendő a (6) ponttal:

(6) Import alapanyag felhasználása esetén, a „Magyarországon feldolgozott termék” -ként jelölt terméken **az alapanyag, illetve fő összetevő származását is fel kell tüntetni.**

2. A kiváló vagy különleges minőségű élelmiszerek jelölése

Szakmailag nem tartjuk megfelelőnek az átlagosnál jobb minőség megkülönböztetésére a „magasabb” minőség és a minőségi „fokozat” kifejezések használatát. Itt valójában a rendelet a kiváló és a különleges minőségű termékekkel szemben támasztott követelményekről kíván rendelkezni.

A 4§ valamennyi pontjában törlendő a „magasabb minőségi fokozat”, helyette mindenütt a kiváló minőségre utaló állítás szerepeljen.

Ebbe a kategóriába tartozónak tartjuk a KMÉ védjegyes termékeket, amelyek jelenleg jogszabály által nem szabályozottak, és a MÉ Kiváló és különleges minőségű élelmiszerek fejezetébe felvételüket javasoljuk. Ide tartozhatnának továbbá a Magyar Agrárgazdasági Minőségdíjjal (MAMD) kitüntetett előállítók termékei is.

3. A kézműves termékek jelölése

Ebbe a kategóriába tartozónak tartjuk a HÍR védjegyes terméket is, amelyek jelenleg jogszabály által nem szabályozottak, és a MÉ Kézműves termékek fejezetébe felvételre javasoljuk.

Javaslat: A KMÉ és HÍR védjegy rendszerek jogszabályi statusának rendezésével az EU által is notifikáltható, nemzeti minőségi rendszerként működtethetők. Ebben az esetben az EU marketing és promóciós pályázati lehetőségeiből támogatásban is részesülhetnének. Hasonló státusz megfontolandó a MAMD előállítók termékei esetében is.

Kérjük észrevételeink szíves figyelembevételével módosítani a tervezetet.

2011. március 16.

Készítette:

Jóváhagyta:

Pallóné dr. Kisérdi Imola PhD.
c. egyetemi docens
EOQ MNB Hagyományos Élelmiszer
munkacsoport vezető

Dr. Molnár Pál D.Sc.
egyetemi tanár
EOQ MNB elnök